

Kultur & nöje

IMPULS

JOHAN KVARNSTRÖM
Journalist

Hyllningar som hyckleri

● Då rockstjärnor slocknar lyser de starkare än någonsin i mångas sinnen och minnen. Det blir samtidigt en tävling om vem som skriver bäst och snabbast om varför de var så speciella. Men varför inte i stället hylla legender innan de dör, oberoende när och hur de lämnar jordelivet, medan de ännu kan ta del av det som sägs?

En dag i december fylls sociala medier med hyllningar till Lemmy Kilmister. En dag i januari står David Bowie i tur. De seglar upp på listor, skivförsäljningen ökar och antalet visningar skjuter i höjden.

Bortgång väcker minnen; nostalgi blandas med sorg. Det är förstäligt, det är någonting fint mitt i smärtan. Samtidigt gäller samma sak som i privatlivet: borde vi inte uttrycka vår tacksamhet och kärlek innan det är för sent?

Motörheads konsert i Helsingfors den 6 december fyllde endast några futtiga spaltcentimetrar. Lemmys död täckte uppslag.

Bowies sista skiva väckte bara de mest inbitna fansen. Hans död undgick ingen.

De hann båda lyckligtvis med långa karriärer. De storstjärnor som dött unga har blivit allt från popkulturellt och skenheligt helgonförklarade till föremål för konspirationsteorier. Typexemplen är Tupac Shakur och Biggie Smalls.

● Det finns gott om levande legender som börjar komma till åren. Enligt dagens melodi kunde mediehusen börja samla minneskrönikor på lager. Bara att damma av och publicera på direkten då alla från Ozzy Osborne till Madonna tar farväl. I flödet ser jag nu nästan ingenting om Prince, Lars Ulrich, Angus Young, Eric Clapton, Mick Jagger, Eminem eller resten av legendgänget. Men då nyheten om deras död slår ner kommer jag garanterat få läsa att de alltid betytt löjligt mycket för löjligt många.

Det är förstäligt att man inte till vardags skriver om rockikoner som är viktiga för en. Men kanske vi borde göra det i varje fall lite oftare och tona ner döden? För visst luktar det hyckleri om man visar intresse först på begravningen?

Det här är inte kritik mot någon som gjort en hyllning nära dödsdagen. Men jag tror att fenomenet visar på en kulturell skuggsida som framför allt täcker journalistiken. Är det inte bakvänt att musiker uppmärksammas mest då de slutar spela för gott?

● Den dag då Bruce Springsteen går vidare lär jag fälla en tår. Erfarenheterna av Lemmy och Bowie har dock fått mig att inse att jag inte ska skriva om honom just då, trots att han är den rocklegend jag vet mest om, som betytt mest för mig.

Däremot ska jag se honom om han ger en till konsert här i Finland och skriva om den i tidningarna jag jobbar för så mycket jag får. Jag ska fortsätta länka till hans låtar då och då, givetvis lyssna på hans musik, diskutera lyriken då jag har chansen och eventuellt prova översätta hans låtar till svenska.

För jag hyllar The Boss och jag gör det nu.

Positiva vibrationer i studion

Basisten Jan Simons nya skiva är inspelad i Los Angeles på traditionellt vis med alla musiker i samma rum.

SKICKLIG. Nykarlebybördiga Jan Simons bjuder på sällsynt sensibelt spel på elbas.
FOTO: CATRIN SVENFORS

JAZZ

● Jan Simons

Travellers
(Rithem)

Basisten **Jan Simons** första skiva kom för drygt femton år sedan. Förutom tidens inhemska toppar fanns då det stora trumpetnamnet **Kenny Wheeler** med. Senast gjorde den Nykarlebyborne basisten en skiva med den svenska toppgitarristen **Max Schultz**.

Den nya skivan är inspelad i Los Angeles och musikerna är lokala. Liksom på tidigare skivor håller sig Simons mest till kompromen medan övriga musiker intar centrumposition. På *Travellers* hörs särskilt pianisten **Kenneth Crouch**, som har

varit med ett tag och dykt upp lite här och var. *Crouch* har samarbetat med bland andra **Eric Clapton**, **Lenny Kravitz** och **Nancy Wilson**.

De flesta styckena är av Simons. På titelspåret och ett par bitar till ekar positiva vibrationer, lite i **Pat Methenys** americana-anda, till vilken även gitarristen **Adam Hawleys** ofta jordnära spel bidrar.

Ut på djupare vatten kommer man i Simons eteriska *Suffix* eller *Crouchs* mångskiftande *Tres Special*. Stycket cirklar runt pianot och inleds i rubato som via en Miles-lik rytmisk vamp övergår i ett melodistarkt tema. Pianot fortsätter med ett skickligt utfört solo. Skivans intensivaste pianosolo finns dock i det förstnämnda stycket.

På skivan finns en standardlåt, *Old Devil Moon*, som ges en funkfylld New Orleans-behandling med gitarren och basen (inklusive solon) som stomme.

Simons spelar elbas hela vägen i ett sammanhang där kontrabas kanske skulle förefalla naturligare, men han spelar med fin dynamisk kontroll och undviker en ständigt påträngande klang, vilket inte är ovanligt vad gäller elbas.

Skivan är inspelad på gammaldags vis med alla musiker i samma rum, utan hörlurar. Den enda bearbetningen är mixningen som gjordes av den levande ljudteknikerlegenden **Jan-Erik Kongshaug**.

JAN-ERIK HOLMBERG
kultur@ksfmedia.fi

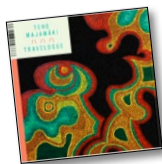
Världens klanger i ett paket

LJUDKOLLAGE

● Teho Majamäki

Travelogue
(Udumood Music)

Travelogue består av låtar och ljudkollage som slagverkaren **Teho Majamäki** har bandat på sina utlandsresor. Han har också gjort fältinspelningar med musiker och av dem har en del kombinerats med material från studiosessioner i Finland. Här medverkar också en stor musikerskara som delats upp

i mindre sammansättningar efter låtarnas karaktär.

Fusionerna av det inhemska och multietniska fungerar ypperligt till exempel i den schamanistiska flamencolåten *Nana* som gästas av **Ismo Alanko** och spanska sångaren **Salazar Herrera**. *Paleface* och Marockobördiga **Hosni Boudali** bidrar stilig med rap och melismer i *Cesare Borgia*. *Lusifer*, som sjungs av **Ville Valo**, ploppar överraskande upp med en så purfinsk melankolisk refräng att den absolut borde höra hemma på varje suomipop-radiokanal.

Förutom några fler sångnummer bju-

der *Travelogue* på instrumentalmusik med stilig insatser av bland andra **Verneri Pohjola** (trumpet), **Linda Fredriksson** (saxofon) och maskinspecialisten **Tuomas Norvio** som dessutom står för en stor del av det elektroniska på skivan. Och fast *Travelogue* är en ljudtryckproduktion, överrumplar den inte. Snarast lockar den en att upptäcka detaljerna och bara sjunka in i soundet.

Skivan utkommer 22.1. Teho Majamäki And The Travelogue Band ger skivutgivningskonsert på Tavastia den 27.1.

OLE NERDRUM
kultur@ksfmedia.fi